

Даценко Л.М. Результати досліджень черевоногих молюсків над родини Viviparoida (Mollusca, Gastropoda) з міоценових відкладів України/Л.М. Даценко//Суспільно-географічні дослідження природно-господарського комплексу Запорізького краю і суміжних територій// Матеріали науково-практичної конференції (16-17 жовтня 2003 р., м. Мелітополь). – Мелітополь, 2003. – С.30-31.

LM Datsenko

RESULTS OF VIVIPAROIDEA (MOLLUSCA, GASTROPODA)
MOLECULAR MOLECULAR STUDIES FROM MYOCENOUS DEPOSITS
OF UKRAINE

Annotation: The results of researches of vestibular vein mollusks from the Miocene deposits of Ukraine are presented in the work.

Key words: Miocene deposits, viviparidy, taxonomy, genus, family, morphology of shells.

Л.М. Даценко

Мелітопольський державний педагогічний університет

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЧЕРЕВОНОГИХ МОЛЮСКІВ
НАПРОДИНИ VIVIPAROIDEA (MOLLUSCA, GASTROPODA) З
МІОЦЕНОВИХ ВІДКЛАДІВ УКРАЇНИ

Нами вже неодноразово відмічалось, що велике різноманіття решток вівіпарид зводилось до одного роду *Viviparus* Montfort, 1810. Але на початку 90-х років ХХ століття з'явилися нові дані про систематику надродини *Viviparoida*. Серед них особливе місце займають роботи П.Ф. Гожики, О.З. Павлюченкової, В.В. Аністратенка. Враховуючи ці дані та аналіз наявного палеонтологічного матеріалу, нам вдалось виділити нові види вівіпарид з міоценових відкладів України та внести деякі зміни в систематику на рівні роду, родини.

Рід *Contectiana* поки ще представлений одним ранньосарматським видом *C. bazavlukensis* Datsenko, 2000. Виділити цей новий для науки вид нам вдалося з нижньосарматських відкладів біля м. Нікополь (Богданівський кар'єр) на Дніпропетровщині.

У нижньосарматських та меотичних відкладах півдня України широко розповсюджені черепашки вівіпарид з груп «*barboti*» та «*novorossicus*». Детальний морфологічний аналіз матеріалу з використанням компараторного методу дозволив нам переглянути розповсюдження та особливості розвитку *Balcanipaludina*, які заселяли руслові та естуарні ділянки річок. Обробка нового матеріалу з міоценових відкладів Центрального Причорномор'я дала можливість виділити два нових підвиди з підроду *Balcanipaludina* Starobogatov, 1985: *Viviparus (Balcanipaludina) novorossicus dneprensis* Datsenko, 2000 та *conoideus skadovkaensis* Datsenko, 2000. У верхньому міоцені, зокрема раніше відмічених *Sinotaia barboti* (Sinzov, 1884) та *S. bugensis* (Gozhik in Gozhik et Prysjazhnyuk, 1978), проживав ще один вид, який раніше не був відомий науці: *Sinotaia (Eurotaia) nicopolis* Datsenko, 2001. Для морфологічного аналізу ми мали 13 черепашок (1 голотип та 12 паратипів) з нижньосарматських відкладів біля м. Нікополь (Дніпропетровська область), 15 паратипів з середньосарматських відкладів (Михайлівський кар'єр) біля м. Нова Одеса, р. Південний Буг.

Раніше вже висловлювалась думка про можливість **виділення** нового роду. Однак детальний аналіз морфології черепашок міоценових і сучасних представників свідчить про недостатню для роду морфологічну відокремленість. Тому європейські міоценові види роду *Sinotaia* виділені нами у підрід ***Eurotaia*** Gozhik et Datsenko, 1999. Проведений аналіз систематичного складу викопних (міоценових) вівіпарид України свідчить про суттєвий прохід східноазіатських молюсків в Європу у ранньо-середньоміоценовий час, що має важливе значення в палеографічних реконструкціях та стратиграфо-кореляційних побудовах.